

EL LLENGUATGE

Les ones

A vegades, quan comentem alguna incorrecció de llenguatge i intentem contribuir a la seva esmena, si més no, de fer-la evident, sembla com si un dels arguments fonamentals que adduïm sigui l'ambigüïtat o confusió de conceptes que s'origina a causa de la incorrecció. És el cas de la pronúncia incorrecta que consisteix en la no sonorització de la *s* en grups de mots com és ara *ens agafen* o *més important* a què ens referirem ahir, quan es comenta aquest fet, se sol sempre indicar que, no sonoritzant la *s* de l'article que entra en contacte amb la vocal del mot següent, grups com *els savires*, *els savis*, *els sous*, o *les sobres*, són pronunciat iguals que *els astres*, *els avis*, *els ous* i *les obres*. Anàlogament, considerant que la primera *r* de *arbre* sol ésser muda, *els arbres*, sense sonorització de la *s* de l'article, es pronuncia igual que *els sabres*. En realitat, però, la indicació d'aquest fet no té valor d'argument, no solament perquè els casos d'homonímia i, per tant, de possible confusió són nombrosíssims en el llenguatge correcte sinó també perquè fa un efecte tan deplorable sentir pronunciar *els amics* i *les agulles* com si fos «els samics» i «les sagulles», en què no hi pot haver cap confusió, com sentir els grups *els avis* i *les ales* pronunciat com *els savis* i *les sales*.

Contràriament als casos que acabem d'exposar, el fet de no sonoritzar la *s* de l'article del grup nominal *les ones* desferia la confusió o homonímia que es produeix entre aquest grup, quan és pronunciat correctament, i el grup *les zones*, si no fos que el substantiu *zona* és habitualment pronunciat, indogudament, amb *s* sorda. Volem dir que els dos grups nominals *les ones* i *les zones* s'han de pronunciar igual, com si fos «lezones», sense por que es produeixi cap confusió, però sense que ens sigui possible d'aduir la necessitat d'evitar-la quan advocuem per una pronúncia correcta. En el parlar més general, aquesta homonímia no existeix, perquè són encara molts els qui sonoritzen habitualment la *s* dels enllaços fònics, i marquen per tant una diferència entre *les ales* i *les sales*, però en canvi pronuncien *zona* amb *ss* sorda.

I és poc probable que algú pronuncii aquest mot correctament, amb *s* sonora, i no sonoritzi la *s* d'aquests enllaços fònics.

Així, en tots els casos, és el context i no la pronúncia que ens permet distingir entre *les ones* i *les zones*.

Albert Jané